

Zgodnie z planem w dniu dzisiejszym powinna odbyć się lekcja Historii i społeczeństw w związku z czym podaję temat oraz notatkę, które proszę przepisać do zeszytu.

Temat: Blok wschodni w latach 60. i 70.

1. Rządy Chruszczowa w ZSRR:

a) polityka wewnętrzna

- słabo rozwijająca się gospodarka
- nieudane próby modernizacji rolnictwa
- braki żywności
- po krótkotrwałej odwilży powrót do ścisłej kontroli społeczeństwa
- część wysiedlonych narodów np. Czeczeni mogli powrócić do ojczyzny, uzyskali nawet autonomię (nie dotyczyło to Polaków wysiedlonych w 1936 r. do Kazachstanu ani Niemców nadwołżańskich)

b) polityka zagraniczna

- próba podporządkowania Jugosławii ZSRR
- uznanie możliwości pokojowego współistnienia dwóch przeciwstawnych bloków
- kontynuowanie działań mających na celu wprowadzenie komunizmu na całym świecie
- wyścig zbrojeń
- badania kosmiczne – 1957 r. wystrzelenie pierwszego sputnika, 1961 r. Jurij Gagarin pierwszy człowiek w kosmosie
- podjęcie negocjacji, których celem było ograniczenie zbrojeń

2. Kryzys kubański:

a) przejście władzy na Kubie przez Fidela Castro i obalenie reżimu Batisty,

b) Zatoka Świń 17.04.1961 r. - amerykańska próba obalenia rządów Castro rękami kubańskich emigrantów przeciwnych nowej władzy zakończyła się niepowodzeniem i kompromitacją Amerykanów

c) wzmocnieni współpracy Castro z ZSRR

d) krwawe rozprawienie się z opozycją

e) próba zorganizowania na Kubie bazy wojsk radzieckich oraz umieszczenia na wyspie wyrzutni raketowych z głowicami jądrowymi,

f) morską blokadę Kuby zarządzoną przez prezydenta USA

g) groźba wojny jądrowej

h) zażegnanie kryzysu:

- ZSRR wycofało z wyspy rakiety
- USA – zagwarantowało bezpieczeństwo Kubie oraz złożyło obietnicę wycofania rakiet z Turcji i Włoch

3. Rządy Breżniewa i wpływy ZSRR na świecie:

a) odwołanie Chruszczowa ze stanowiska I sekretarza partii oskarżanego o wywołanie kryzysu gospodarczego i porażki dyplomatyczne (m.in. Kryzys kubański) i przejście władzy przez Leonida Breżniewa

b) polityka wewnętrzna Leonida Breżniewa:

- wzrost znaczenia KGB
- zaostrzenie działań wobec przeciwnikom i dysydentom
- wzrost znaczenia nomenklatury partyjnej
- przewaga przemysłu ciężkiego nad lekkim i rolnictwem
- rusyfikacja narodów ZSRR

- c) polityka zagraniczna Leonida Breżniewa
  - doktryna Breżniewa – Kreml nie dopuści do żadnych samodzielnych zmian politycznych w Europie środkowo - wschodniej
- 4. Praska Wiosna str. 289
  - a) przyczyny
  - b) przebieg
  - c) skutki
- 5. Wyścig zbrojeń – powojenna rywalizacja między USA a ZSRR
  - a) rozwój broni masowej zagłady – bomba atomowa, broń wodorowa, prace nad bronią neutronową,
  - b) skażenie środowiska
  - c) pierwsza próba ograniczenia zbrojeń – 1963 r. USA, ZSRR, Wielka Brytania uzgodniły zakaz detonowania broni jądrowej na ziemi, pod wodą i w przestrzeni kosmicznej – inicjatywa ta została poparta przez ONZ czego skutkiem było zawarcie w r. 1970 porozumienia o nierozprzestrzenianiu broni atomowej
  - d) próby ograniczenia zbrojeń strategicznych – SALT I i SALT II
  - e) „gwiazdne wojny” zainicjowane przez prezydenta USA Ronalda Regana
  - f) w obliczu problemów ekonomicznych ZSRR nie mogło sprostać rywalizacji z USA w związku z czym kolejni przywódcy coraz częściej przychylali się do propozycji rozbrojenia